

УДК 631.16

Альона Лесюк, аспірант кафедри фінансів та кредиту
Полтавська державна аграрна академія, Україна

КОМПЛЕКСНЕ (РЕЙТИНГОВЕ) ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Alyona Lesyuk, post-graduate student
Poltava State Agrarian Academy, Ukraine

INTEGRATED (RATING) ASSESSMENT OF THE FINANCIAL STATE OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF UKRAINE

Сучасний рівень розвитку сільського господарства в Україні характеризується специфікою виробництв та має свої особливості (використання землі й живих організмів; сезонність виробництва; зональні та природно-кліматичні умови; використання технологій і технічних засобів; використання органічних та мінеральних добрив; складність управління виробництвом), що по-різному впливає на загальний фінансовий стан сільськогосподарських підприємств та подальші перспективи їх розвитку. Крім того, має місце значний політичний, регуляторно-правовий вплив, коливання ринкової кон'юнктури. Тому виникає необхідність в проведенні обґрунтованого комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану сільськогосподарських підприємств.

Під комплексним (рейтинговим) оцінюванням фінансового стану слід розуміти дослідження системи показників, які характеризують фінансово-господарську діяльність сільськогосподарського підприємства, його теперішній стан, умови роботи, майбутні перспективи або несприятливі (негативні) зміни (тенденції) їх фінансового стану.

Під фінансовим станом сільськогосподарського підприємства слід розуміти економічну категорію, яка відображає наявність, розміщення та ефективне використання активів, власного і позичкового капіталу на конкретну дату.

Комплексне (рейтингове) оцінювання фінансового стану сільськогосподарських підприємств слід проводити при використанні наступних груп показників: ліквідності, ділової активності (оборотності), фінансової незалежності та рентабельності.

На підставі результатів комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану, автором визначено, що сільськогосподарські підприємства України за 2010 – 2014 рр. мають клас кредитоспроможності “Б” (інтегрований показник фінансового стану становить 5,98), це спричинено низьким рейтингом показників ділової активності (оборотності). Саме цей аспект фінансово-господарської діяльності потребує підвищеної уваги, щоб не допустити погіршення фінансового стану сільськогосподарських підприємств-позичальників в майбутньому (табл. 1).

Таблиця 1

**Комплексне (рейтингове) оцінювання фінансового стану
сільськогосподарських підприємств України, 2010 – 2014 рр.**

Показник	2010 р.		2011 р.		2012 р.		2013 р.		2014 р.	
	значення	рейтинг	значення	рейтинг	значення	рейтинг	значення	рейтинг	значення	рейтинг
<i>Показники ліквідності</i>										
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,773	10	2,009	10	1,925	10	1,769	10	1,683	10
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,089	10	1,072	10	1,100	10	1,012	10	1,031	10
<i>Показники ділової активності (оборотності)</i>										
Період оборотності дебіторської заборгованості, днів	211	2	209	2	223	1	284	0	272	0
Період оборотності запасів, днів	181	4	200	3	220	2	227	2	239	2
Період оборотності активів, днів	768	3	770	3	763	3	903	2	759	3
<i>Показники фінансової незалежності</i>										
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	47,1	8	45,6	8	46,4	8	49,9	8	58,0	8
Частка оборотних активів, сформованих за рахунок власних коштів, %	20,7	9	26,7	9	26,8	9	19,9	8	15,3	8
<i>Показники рентабельності</i>										
Рентабельність продажу, %	23,6	10	27,3	10	22,7	10	12,9	10	13,3	10
Рентабельність активів, %	22,2	10	25,5	10	21,4	10	10,3	10	12,7	10
Рентабельність власного капіталу, %	21,5	10	23,2	10	19,9	10	10,0	10	13,8	10
Інтегрований показник фінансового стану	x	6,38	x	6,3	x	6,14	x	5,9	x	5,98
Клас кредитоспроможності позичальника	x	Б	x	Б	x	Б	x	Б	x	Б

Джерело: дані Державної служби статистики України [1], розрахунки автора

Таким чином, проведене комплексне (рейтингове) оцінювання фінансового стану сільськогосподарських підприємств України свідчить про: ефективне використання власного капіталу суб'єктами господарювання; позитивну тенденцію покращення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва; підвищення ефективності використання активів суб'єктів господарювання; недостатню забезпеченість грошовими коштами суб'єктів господарювання та погіршення стану розрахунків між ними.

Використана література

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.